

**EINDVERSLAG PROJECT MOBILISATIE
SEKSWERKERS
(1 juni 2012 – 31 mei 2013)**

Inleiding

Voor de Stichting Geisha was 2012 het eerste jaar. De eerste resultaten van het veldwerk laten zien dat er behoefte is aan het werk van de Stichting Geisha. Dit blijkt ook uit de contacten van Geisha met de politiek en hoe Geisha afgelopen periode door verscheiden politieke partijen naar voren is gebracht. Hoewel de motie Strik, ondersteunen zelf organisaties (Eerste Kamer, juli 2013) net niet heeft gehaald, geeft het wel het belang aan van dit type zelforganisaties.

Het oprichten en inrichten van een stichting, het vestigen van een naam en het leggen van contacten vergen echter ook veel tijd. Daarbij heeft Geisha met een bevlogen directeur beperkte ervaring in het leiden van organisaties. Het bestuur heeft hier hard aan gewerkt om samen tot een gedegen organisatie te komen. Hierin zijn binnen dit project veel stappen gemaakt, waardoor de Stichting Geisha in 2013 en daarna nog veel meer voor de doelgroep hoopt te kunnen doen.

Conclusies

Aan de hand van onze onderzoeken kunnen we concluderen dat sekswerk zwaar onder druk staat. Uit recent onderzoek, gedaan door de belastingdienst, blijken de gemiddelde inkomsten uit sekswerk tussen de €600,- en €1.600,- netto per maand te bedragen. De verdiensten zijn slecht, er is een tekort aan arbeidsplaatsen, de prijzen staan onder druk, er wordt veel onveilige seks aangeboden, hygiëne laat vaak te wensen over en sekswerkers worden regelmatig uitgebuit door de exploitanten.

Met de veiligheid is het in veel gevallen ook slecht gesteld, alarmknoppen werken vaak niet, ook is er te weinig toezicht. Veel sekswerkers weten niet meer waar ze aan toe zijn door verwarrende en steeds wisselende regelgeving. Veel sekswerkers geven aan in de financiële problemen te komen zo niet al te zitten. Opvallend is het dat vrijwillige sekswerkers aangeven dat zij het steeds moeilijker vinden om zich in het legale circuit te handhaven. Dit komt doordat veel gedwongen sekswerkers minimaal €1000,- per dag af moeten staan en dit is in de huidige economische situatie bijna onmogelijk.

Om hier toch aan te kunnen voldoen wordt bijvoorbeeld onveilige seks aangeboden. Evenals seks voor extreem lage prijzen. Vrijwillige sekswerkers kunnen en willen hier niet tegenop concurreren en worden op deze manier uit het legale circuit verdreven. Dit gebeurt in zo'n grote omvang dat men mag stellen dat – mits er wordt ingegrepen – legaal sekswerk straks alleen nog maar bedreven wordt door gedwongen sekswerkers. Dit kan niet de bedoeling geweest zijn van legalisering en regulering van de prostitutie. Op deze manier heeft het beleid dus het tegenovergestelde effect van wat beoogd werd!

Dit wordt mede veroorzaakt door onzekerheid over de regelgeving van verschillende overheden. Hierdoor weten sekswerkers niet meer waar ze aan toe zijn en met welke maatregelen er rekening gehouden moet worden. Onder de klandizie heerst ook onrust.

Door geruchten over bijvoorbeeld de registratieplicht van sekswerkers met het beboeten van klanten die bij ongeregistreerde sekswerkers naar binnen willen en andere maatregelen heerst er bij klandizie angst en onrust. Ook deze mensen keren zich langzaam maar zeker van het legale circuit af.

Ilonka Stakelborough, directeur Stichting Geisha
 Marieke Ridder, voorzitter van het bestuur Stichting Geisha

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
1 Stichting Geisha	4
<i>Missie</i>	4
<i>Visie</i>	4
<i>Bestuur</i>	4
<i>Medewerkers</i>	5
2 Activiteiten ter ondersteuning van de doelstellingen van stichting Geisha binnen het project mobilisatie sekswerkers.	6
<i>Project 1: “mapping” onder en informatie-uitwisseling met sekswerkers</i>	6
<i>Project 2: de Stichting Geisha als netwerkpartner</i>	7
Stichting Geisha overlegt maandelijks met haar ketenpartners en elke 6 weken vind er overleg met de Keten Mensenhandel in Amsterdam plaats.	7
Stichting Geisha zal binnen afzienbare tijd ook bij de andere steden tijdens dit overleg aansluiten aangezien zij van verschillende kanten benaderd zijn. Echter door gebrek aan mankracht is dit tot op heden niet mogelijk. Het overal bij willen zijn levert verlies van kwaliteit en het niet kunnen naleven van de gestelde verplichtingen binnen verschillende ketensamenwerkingen.	7
3 Voorlopige uitkomsten veldwerk onderzoek	9
Problemen die Geisha is tegengekomen in de Prostitutiebranche:	9
Problemen die Geisha is tegengekomen bij de ramen:	9
Problemen die Geisha is tegengekomen bij Privéhuizen en Clubs:	10
Problemen die Geisha is tegengekomen bij Escort:	10
Problemen die Geisha is tegengekomen bij Thuiswerkers:	10
5 Geleerde lessen en activiteiten binnen dit project Mobilisatie Sekswerkers	13
6 Voorbeelden van gesprekken uit het veldwerk (geanonimiseerd)	14
<i>a. Casus 1</i>	14
<i>B Casus 2</i>	15
<i>C Casus 3</i>	15

1 Stichting Geisha

Missie

Geisha is een stichting ter belangenbehartiging van sekswerkers. Geisha komt op voor de positie en rechten van sekswerkers. Geisha onderzoekt waar de problemen liggen en waar sekswerkers behoefte aan hebben. Vervolgens helpt Stichting Geisha sekswerkers in samenwerking met de overheid om deze problemen op te lossen om daarmee in de behoefte van sekswerkers te voorzien.

Visie

Sekswerk is een legaal beroep. Geisha wil ervoor zorgen dat zowel arbeidsomstandigheden als rechten en plichten worden rechtgetrokken in vergelijking met andere beroepen. Geisha wil voor de vrijwillige sekswerker een goede positie en regulering. Geisha is er daarnaast op gericht om gedwongen sekswerkers de weg naar hulp te wijzen, waar inmiddels gebruik van wordt gemaakt. Door gedwongen sekswerk wordt het voor legale vrijwillige sekswerkers moeilijk om legaal te blijven werken. Geisha zet zich in om vrijwillig sekswerk zo veel mogelijk binnen het legale circuit te houden.

Bestuur

De stichting Geisha heeft een driekoppig bestuur gehad in 2012 en begin 2013 bestaande uit: .

Marieke Ridder (voorzitter)

Marianne Jonker

Irene Keizer

In April 2013 is Marianne Jonker uit het bestuur getreden als actief lid. Statutair is zij nog bestuurslid van Geisha. Gezocht wordt naar een goede vervanger.

Het bestuur houdt toezicht op de besteding van de subsidiegelden. In het geval van de Stichting Geisha kunnen alleen de bestuursleden betalingen doen. Betalingen worden gedaan door twee bestuursleden op basis van de arbeidsovereenkomst met de medewerkers en op basis van facturen die door de medewerkers of door de belastingdienst worden ingediend. Het bestuur treedt op als werkgever van de medewerkers en betaalt de salarissen. Alle gemaakte kosten staan in de bestuur verklaring die is goedgekeurd door de boekhouder.

Daarnaast houdt het bestuur zich bezig met inhoudelijke advisering en kwaliteitsbevordering van het personeel van de Stichting Geisha. Door hun jarenlange ervaring in het veld zijn Marieke Ridder en Marianne Jonker goede gesprekspartners voor de medewerkers. Het bestuur houdt zich in beperkte mate bezig met juridisch advies. Juridisch advies wordt ook ingewonnen bij verschillende advocaten(kantoren) die bekend zijn met deze specialisatie. Een verzoek wordt of door de directeur of door het bestuur ingediend. De Stichting Geisha

heeft eigenlijk voortdurend ondersteuning nodig, een back office. Het is de bedoeling om dit in 2014 te organiseren.

Medewerkers

De stichting Geisha heeft twee medewerkers. Door het uitgebreide werkpakket houden de beide medewerkers zich met veel verschillende taken. .

Ilonka Stakelborough (directeur, woordvoerder, veldwerk, website)

Cheyenne Burhenne (administratie, veldwerk, website)

Als directeur is Ilonka het gezicht van de stichting Geisha. Ilonka is verantwoordelijk voor deelname van de stichting Geisha aan de maatschappelijke discussie. Zowel Ilonka als Cheyenne houden zich bezig met het veldwerk en met communicatie (website, folders, vragen beantwoorden).

2 Activiteiten ter ondersteuning van de doelstellingen van stichting Geisha binnen het project mobilisatie sekswerkers.

De Stichting Geisha heeft als doelstellingen om uitbuiting te bestrijden en om de positie van alle sekswerkers te verbeteren. Dit doet de Stichting Geisha door middel van een mapping onder sekswerkers (project 1) en door middel van beïnvloeding van het maatschappelijke debat (project 2).

Project 1: “mapping” onder en informatie-uitwisseling met sekswerkers

- i. De eerste activiteit binnen dit project is het inventariseren van de problemen door middel van veldwerk. In 2012 heeft de Stichting Geisha maar liefst 593 gesprekken gevoerd met sekswerkers. Dit is minder dan beoogd. Het aantal bestede uren is echter veel hoger. Het bleek niet mogelijk om in de begrote tijd een goed gesprek te voeren. Tijdens de gesprekken bleek vaak dat interessante informatie pas na enige tijd naar voren wordt gebracht, omdat de sekswerkers eerst vertrouwen moeten krijgen in de medewerkers van Geisha. Het bestuur en de medewerkers hebben deze ervaring uitvoerig besproken en hebben vastgesteld dat het winnen van vertrouwen en het boven water krijgen van informatie belangrijker zijn dan het spreken van zo veel mogelijk sekswerkers (kwaliteit boven kwantiteit). De medewerkers zijn na deze bespreking op dezelfde manier van gespreksvoering doorgeslagen.

Naast het voeren van gesprekken tijdens het veldwerk hebben de medewerkers van Geisha veel telefonisch contact gehad met sekswerkers naar aanleiding van het veldwerk. De sekswerkers namen voornamelijk contact op wanneer sprake was van een probleem en eigenlijk alleen wanneer er sprake was van een urgent probleem. In de toekomst is het de bedoeling dat sekswerkers weten dat zij eerder contact op kunnen nemen. Stichting Geisha heeft begin 2013 gewerkt aan het verder professionaliseren van het systeem van doorverwijzing en begeleiding van vragen. Eind 2012 en in 2013 zijn meer deskundige vrijwilligers verbonden aan Geisha. Eind 2012 was de belasting van de huidige twee betaalde medewerkers veel te hoog en heeft het bestuur gewerkt aan burn-out preventieve maatregelen. Er zijn heldere afspraken gemaakt, zodat de huidige medewerkers van Stichting Geisha minder belast worden.

- ii. De tweede activiteit binnen dit project is het uitwisselen van informatie met sekswerkers door middel van de website van Geisha. In 2012 is er veel tijd gegaan in het maken van de website. Echter, de website die is gemaakt bleek niet gebruiksvriendelijk genoeg. Ook waren er problemen met de hosting, waardoor de website in de zomer van 2012 ineens uit de lucht was. Voor zover sekswerkers bereid zijn

om via internet met de Stichting Geisha te communiceren (veel sekswerkers geven de voorkeur aan de telefoon), werden zij hierdoor afgeschrikt. In principe gaven sekswerkers tijdens het veldwerk aan dat zij wel bereid waren om zich te registreren via de website. Dit is belangrijk met het oog op een eventueel op te zetten vakbond of bijvoorbeeld een coöperatie. Eind 2012 en begin 2013 heeft de Stichting Geisha een nieuwe website gemaakt en een nieuwe huisstijl ontworpen met behulp van een nieuwe vrijwilliger. In 2013 is de mobiele versie van de website gebruiksvriendelijker en interactiever gemaakt. Het adres van de website is: <http://www.stichting-geisha.nl/>.

- iii. De derde activiteit is het maken van een folder van de Stichting Geisha. Deze folder was halverwege het jaar gereed en is uitgereikt tijdens het veldwerk en tijdens netwerkbijeenkomsten. Momenteel is er een verbeterde algemene folder in de nieuwe huisstijl in productie.

Project 2: de Stichting Geisha als netwerkpartner

- i. De eerste activiteit is de aanwezigheid van Geisha in de maatschappelijke discussie. Ilonka Stakelborough overlegt namens de Stichting Geisha maandelijks met de netwerkpartners (politie, openbaar ministerie, GGD, maatschappelijke organisaties zoals HVOQuerido-Amsterdam). Daarnaast wordt iedere zes weken overlegd met de ketenpartners in Mensenhandel -Amsterdam. De Stichting Geisha heeft regelmatig overleg met beleidsmakers, waaronder ook de wethouder en de burgemeester van Amsterdam.

Stichting Geisha overlegt maandelijks met haar ketenpartners en elke 6 weken vind er overleg met de Keten Mensenhandel in Amsterdam plaats.

Stichting Geisha zal binnen afzienbare tijd ook bij de andere steden tijdens dit overleg aansluiten aangezien zij van verschillende kanten benaderd zijn. Echter door gebrek aan mankracht is dit tot op heden niet mogelijk. Het overall bij willen zijn levert verlies van kwaliteit en het niet kunnen naleven van de gestelde verplichtingen binnen verschillende ketensamenwerkingen.

Namens de Stichting Geisha heeft Ilonka in 2011-2013 de volgende presentaties, lezingen en TV & Radio optredens verzorgd:

Publiek	Datum	Plaats	Bijdrage
Lezing Women inc.	23 mei 2011	Amsterdam	Spreker
Novum radio interview	23 mei 2011	Amsterdam	Geïnterviewde
BNN radio interview	23 mei 2011	Amsterdam	Geïnterviewde
At5 interview	23 mei 2011	Amsterdam	Geïnterviewde

De Balie Amsterdam	24 mei 2011	Amsterdam	Spreker
FunX radio interview	25 mei 2011	Telefonisch	Geïnterviewde
De toneelschuur	13 oktober 2011	Haarlem	Spreker
VIP PVDA	16 januari 2012	Amsterdam	Spreker
Stepping up, stepping out	25 april 2012	Den Haag	Toehoorder
Get a Room	26 april 2012	Amsterdam	Spreker
ZDF televisie	december 2012	Amsterdam	Geïnterviewde
NOS interview (niet uitgezonden)		Amsterdam	nvt
Afsluiting Emergo project		Amsterdam	Toehoorder
Pauw & Witteman	18 februari 2013	Amsterdam	Spreker/ Geïnterviewde
Toespraak sekswerkers Achterdam	18 februari 2013	Alkmaar	Spreker
Training / Workshop Human Trafficking Payoke/ Europol	28 februari 2013	Brussel	Lid
Hulp bij actie Achterdam – pers te woord staan, interviews	16 maart 2013	Alkmaar	Spreker (hele team)
TV Spuiten en Slikken	17 maart 2013	Hilversum	Geïnterviewde
Interview NRC Handelsblad	9 april 2013	Adam	Geïnterviewde
Counsil D'Europe Strassbourgh – Hearing prostitution & Human Trafficking	24 april 2013	Strassbourgh	Spreker
Antwerpen Universiteit	6 mei 2013	Antwerpen	Spreker
Red Umbrella Fund, Internationale bijeenkomst sekswerker organisaties	7 mei 2013	Amsterdam	Spreker
Radio interview – Redmond Amsterdam	7 mei 2013	Amsterdam	Geïnterviewde
Bijeenkomst Christen Unie	10 mei 2013	Gouda	Spreker
Zweedse delegatie EU project –politie	14 mei 2013	Amsterdam	Spreker

i. Organiseren platform en bijeenkomst

In 2012 heeft de Stichting Geisha geen bijeenkomsten georganiseerd. . In 2013 is een klankbordgroep van 6 sekswerkers bij elkaar gekomen, en hebben gezamenlijk gesproken met de gemeente, politie, belasting en medewerkers P&G292. Deze besprekingen hebben ook geleid tot een uitnodiging van Burgemeester van der Laan om te praten over coöperaties begin juli.

Geisha is daarnaast een gesprekspartner bij de ketensamenwerking Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag. Elke 6 weken is Stichting Geisha betrokken bij deze overleggen en worden bevinden uit het veldwerk meegenomen in deze besprekingen.

3 Voorlopige uitkomsten veldwerk onderzoek

In totaal zijn in dit project 4 grote steden bezocht, namelijk Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Alkmaar is daar bij gekomen door de onrust ontstaan na de schoonveeg actie in April. Gekozen is voor een kwalitatief goede ondersteuning in deze steden in plaats van uitbreiding naar andere gebieden. De capaciteit is niet voldoende aanwezig binnen Stichting Geisha voor volledig landelijke dekking.

Problemen die Geisha is tegengekomen in de Prostitutiebranche:

- Slechte hygiëne.
- Ontslag bij ziekte.
- Onveilig werken om zo vaker uitgekozen te worden en dus werk te hebben.
- Door de prijzenoorlog krijgen sekswerkers minder betaald voor hetzelfde werk.
- Men verdient niet meer genoeg om in zijn/haar onderhoud te kunnen voorzien.
- Sekswerkers kunnen soms het vervoer s 'nachts naar huis niet betalen.
- Veel sekswerkers worden min of meer gedwongen om stimulerende middelen tot zich te nemen, men kan weigeren maar verdient vervolgens niets.
- Sekswerkers durven vaak niet over interne of persoonlijke problemen te praten, omdat ze geen privacy hebben.
- Er komen steeds meer sekswerkers die de taal niet machtig zijn, deze worden toch aangenomen waardoor de algehele kwaliteit van de branche vermindert. Hierover wordt veelvuldig door klandizie geklaagd, waardoor klanten weglopen.
- Vraag en aanbod zijn niet in evenwicht.
- De zelfstandige sekswerkers plegen vaak onbedoeld een economisch delict, door bij de KVK inschrijving zichzelf niet in te schrijven als sekswerker maar als bijv. Relaxtherapeute of masseuse. Zij worden hiertoe gedwongen omdat het anders bijna onmogelijk is om een zakelijke rekening te openen en andere zaken die noodzakelijk zijn om als zelfstandige te kunnen opereren.
- Ontbreken van enige sociale zekerheid in de vorm van bijv. arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en pensioenen.
- Veel sekswerkers hebben geen ziektekostenverzekering en regelen hun zaken slecht. In het geval van buitenlandse sekswerkers is het niet altijd mogelijk om een ziekenkostenverzekering af te sluiten.
- Relatief veel sekswerkers willen uitstappen, maar kunnen dat niet omdat er slechts in enkele gemeenten een speciaal uitstapprogramma voor sekswerkers is geregeld. Daarnaast functioneren deze uitstapprogramma's niet altijd naar behoren.
- Het retourneren van personalia en alle andere documenten bij beëindiging van de werkrelatie komt bijna niet voor hoewel er regelmatig om gevraagd wordt.

Problemen die Geisha is tegengekomen bij de ramen:

- Sekswerkers worden gedwongen om langer te werken, de club blijft illegaal open als klanten langer willen blijven.

- Sekswerkers durven vaak niet over interne of persoonlijke problemen te praten, omdat ze geen privacy hebben. In de gangen van de panden hangen ook camera's die geluid op kunnen nemen, dit probleem zien wij specifiek in het wallengebied.
- Er wordt veel gewerkt zonder huurcontracten waardoor er geen sprake is van huurbescherming.
- Verplicht zes/zeven dagen per week huren, geen kwitanties voor betaalde kamerhuur.
- Slecht werkklimaat, denk hierbij aan kleine kamers met slechte ventilatie, zomers geen airconditioning, schimmel op wanden en was faciliteiten. Achterstallig onderhoud.

Problemen die Geisha is tegengekomen bij Privéhuizen en Clubs:

- Sekswerkers worden gedwongen om langer te werken, de club blijft illegaal open als klanten langer willen blijven.
- Sekswerkers worden verplicht onveilige seks aan te bieden door de exploitant.
- Verplicht animeren, men moet alcohol drinken.
- Sekswerkers durven vaak niet over interne of persoonlijke problemen te praten, omdat ze geen privacy hebben. Geisha werkt in clubs en privéhuizen zo veel mogelijk samen met de GGD, die controles op de werkplekken uitvoeren en daarvoor privéruimten aangeboden krijgen waar wij ook gebruik van mogen maken. In deze ruimten kan Geisha dan één op één met sekswerkers spreken.
- Exploitanten adverteren met onrealistische verdiensten, om sekswerkers te werven. En schetsen een onrealistisch beeld van de werkplek, in zowel tekst als beeld.
- Een veel voorkomend probleem is dat sekswerkers van hun exploitant geen klanten mogen weigeren. Iets wat in strijd is met de zogenaamde zelfstandigheid van deze sekswerkers.
- Geconstateerd is dat in sommige gevallen door de exploitant tijdens de shift identiteitsbewijzen worden ingenomen.

Problemen die Geisha is tegengekomen bij Escort:

- Er moet vaak veel geld voor foto's betaald worden, waar bijna nooit een kwitantie voor afgegeven wordt. Zonder enige werkgarantie.
- Dames adverteren met niet recente, bewerkte en/of valse foto's.
- Sekswerkers houden zich tegenover klanten niet altijd aan de gemaakte afspraken. Ook berovingen komen steeds veelvuldiger voor. Dit heeft zijn weerslag op de hele branche.
- Een veel voorkomend probleem is dat sekswerkers van hun exploitant geen klanten mogen weigeren. Iets wat in strijd is met de zogenaamde zelfstandigheid van deze sekswerkers.

Problemen die Geisha is tegengekomen bij Thuiswerkers:

- Dames adverteren met niet recente, bewerkte en/of valse foto's.

- Veel thuiswerkers laten niet met regelmaat hun gezondheid controleren.
- Veel thuiswerkers kennen de weg naar hulpverlening niet.

4 Conclusies

Aan de hand van ons veldwerkonderzoek kunnen we concluderen dat sekswerk zwaar onder druk staat.

Inkomsten

Uit recent onderzoek, gedaan door de belastingdienst, blijken de gemiddelde inkomsten uit sekswerk tussen de €600,- en €1.600,- netto per maand te bedragen. De verdiensten zijn slecht, er is een tekort aan arbeidsplaatsen, de prijzen staan onder druk, er wordt veel onveilige seks aangeboden, hygiëne laat vaak te wensen over en sekswerkers worden regelmatig uitgebuit door de exploitanten.

Veiligheid

Met de veiligheid is het in veel gevallen ook slecht gesteld, alarmknoppen werken vaak niet, ook is er te weinig toezicht. Veel sekswerkers weten niet meer waar ze aan toe zijn door verwarrende en steeds wisselende regelgeving. Veel sekswerkers geven aan in de financiële problemen te komen zo niet al te zitten. Opvallend is het dat vrijwillige sekswerkers aangeven dat zij het steeds moeilijker vinden om zich in het legale circuit te handhaven. Dit komt doordat veel gedwongen sekswerkers minimaal €1000,- per dag af moeten staan en dit is in de huidige economische situatie bijna onmogelijk.

Gevolgen van beleid en wet- en regelgeving

Om hier toch aan te kunnen voldoen wordt bijvoorbeeld onveilige seks aangeboden. Evenals seks voor extreem lage prijzen. Vrijwillige sekswerkers kunnen en willen hier niet tegenop concurreren en worden op deze manier uit het legale circuit verdreven. Dit gebeurt in zo'n grote omvang dat men mag stellen dat – mits er wordt ingegrepen – legaal sekswerk straks alleen nog maar bedreven wordt door gedwongen sekswerkers. Dit kan niet de bedoeling geweest zijn van legalisering en regulering van de prostitutie. Op deze manier heeft het beleid dus het tegenovergestelde effect van wat beoogd werd!

Dit wordt mede veroorzaakt door onzekerheid over de regelgeving van verschillende overheden. Hierdoor weten sekswerkers niet meer waar ze aan toe zijn en met welke maatregelen er rekening gehouden moet worden. Onder de klandizie heerst ook onrust. Door geruchten over bijvoorbeeld de registratieplicht van sekswerkers met het beboeten van klanten die bij ongeregistreerde sekswerkers naar binnen willen en andere maatregelen heerst er bij klandizie angst en onrust. Ook deze mensen keren zich langzaam maar zeker van het legale circuit af.

5 Geleerde lessen en activiteiten binnen dit project Mobilisatie Sekswerkers

Met veel enthousiasme en wellicht overmoed is begonnen aan het ontwikkelen van Stichting Geisha tot een volwaardige organisatie. Het opzetten van een zelfhulp organisatie waarbinnen er relatief weinig ervaring is, zorgt voor ‘vallen en opstaan’. De twee werknemers van Stichting Geisha werken met hart en ziel voor deze Stichting. Met hetzelfde enthousiasme werkt het bestuur waar het kan aan de zijlijn mee.

Om sekswerkers beter te bereiken en hen te mobiliseren wordt binnen de stichting gewerkt met vrijwilligers. Dit bleek niet altijd een groot succes. Immers er op kunnen vertrouwen dat zaken worden afgehandeld bleek niet te kloppen. Sekswerkers die actief zijn in het veld prefereren logischerwijs het geld verdienen ten opzichte van opkomen voor de algehele belangen van sekswerkers, dan wel hen goede voorlichting geven.

Binnen dit project heeft Stichting Geisha een goede naam weten op te bouwen en weten sekswerkers de Stichting steeds beter te vinden. Werken aan de naamsbekendheid via verschillende media heeft positief gewerkt. Voor de toekomst is een mediatraining gewenst voor de directeur. Hierbij kan ze ondersteuning vinden in het compact en helder overdragen van de boodschap.

De sekswerkers gaven aan dat door de hoge huren zij extra risico's nemen. Dat kan zijn onveilige seksuele handelingen accepteren tegen een hogere prijs, meer dan gewenst het aantal klanten afwerken of met bekende agressieve klanten in zee gaan. Dit om toch maar aan de hoge huurprijs van de kamers te kunnen voldoen. De gemeenten zijn niet in staat om de exploitanten te beperken in hun huurprijzen. Vanuit dit idee van 'onmacht' is het voorstel door Stichting Geisha gedaan om coöperaties op te starten. In de zomer van 2013 wordt dit idee verder uitgewerkt en zijn er startende gesprekken geweest met twee gemeenten.

Het project heeft als doel een inventarisatie wat sekswerkers beweegt om te participeren in een vakbeweging. Tijdens het veldwerk zijn hier vragen over gesteld. Een vakbond lijkt niet realistisch te zijn, maar zoals hierboven beschreven zijn coöperaties wel gewenst en haalbaar.

6 Voorbeelden van gesprekken uit het veldwerk (geanonimiseerd)

a. Casus 1

In april van vorig jaar (!) hebben wij bij DWI een aanvraag voor een aanvullende uitkering ingediend. Wij hebben twee vaste contactpersonen bij DWI – Bijzondere Doelgroepen, waarmee we overigens een goed contact onderhouden. Zij hebben de aanvraag niet in behandeling genomen. De reden hiervoor was dat cliënte niet wil stoppen met haar werk als prostituee. De oorspronkelijke afspraak tussen DWI en P&G (en Scharlaken Koord) is dat iemand niet meer in de prostitutie werkzaam mag zijn, anders valt de cliënt niet onder ‘Bijzondere Doelgroepen’. Cliënte diende zich te wenden tot de algemene screeningsbalie van DWI. Zij is twee keer naar de screeningsbalie gegaan, maar kreeg twee keer nul op het rekest.

Zij moest ofwel stoppen met haar werk als prostituee ofwel meer uren gaan maken zodat zij geen aanvulling van DWI nodig zou hebben. De tweede keer heeft zij een formulier meegekregen waarop staat: “Mevrouw dient zich via P&G aan te melden voor een intake bij ... (namen van onze contactpersonen bij DWI). Cindy van P&G kent deze route. Mevrouw geeft aan dit werk niet meer te doen”.

Er ontstond een bijzonder ongemakkelijke situatie aan de balie, waarbij de medewerker hulp inriep van haar meerdere en waarbij haar op luide toon te kennen werd gegeven dat ze haar werk als prostituee moest beëindigen. Andere aanwezigen, zowel baliepersoneel als cliënten konden meeluisteren. Cliënte voelde zich genoodzaakt te verklaren dat ze het werk niet meer doet. Maar ze is iemand die het werk met veel plezier doet. Ze wil niet stoppen met het werk.

Zij kan niet meer uren werken, want ze heeft een jong zoontje waarvoor zij in de avonduren oppas moet regelen. Reguliere kinderopvang is immers uitgesloten.

Vandaar haar beroep op een aanvullende uitkering. Ze vindt het verbazingwekkend dat zij geen aanvulling kan krijgen op haar inkomen. Haar beroep is legaal en haar inkomen is duidelijk aantoonbaar op papier. Ze werkt immers in loondienst bij Kerasos, en krijgt maandelijks haar inkomensoverzichten.

Graag ziet ze een oplossing voor haar situatie, maar zonder zij hierbij bij naam en toenaam genoemd moet worden. Haar wens is dat de regelgeving dusdanig aangepast wordt dat het voor een prostituee mogelijk is om een aanvullende uitkering aan te vragen. Aan de eis dat zij ofwel moet stoppen met werken ofwel meer uren moet maken kan en wil ze niet voldoen.

Actie van Geisha:

Na informatie bij ons jurist ingewonnen te hebben blijkt dat iedere Nederlander die niet over voldoende inkomsten uit arbeid kan beschikken recht heeft op een aanvullende uitkering, dus ook cliënte. Wij hebben dit aangegeven bij onze contactpersonen bij de gemeente Amsterdam, die dit beamen en verder in behandeling zullen nemen. Ook heeft Geisha dit doorgegeven aan onze contacten bij SZW en wederom via deze tussenrapportage vragen wij aandacht voor deze schrijnende zaak.

B Casus 2

Sekswerker geeft aan niet meer te kunnen leven van haar inkomsten uit sekswerk. Ook vind zij het werk op zich niet meer plezierig en wil daarom graag stoppen met sekswerk. Nadat we uitgelegd hadden dat P & G 292 (het prostitutie en gezondheidscentrum in Amsterdam) speciaal voor dames als zij een speciaal uitstap plan hebben, geeft cliënte aan daar interesse in te hebben.

Vervolgens heeft Geisha een afspraak voor haar gemaakt bij P&G 292. Maar wat blijkt. Om voor het uitstapprogramma in aanmerking te mogen komen mag je geen woning huren met een huur boven de huursubsidiegrens(€652). Men moet immers (verplicht) stoppen met sekswerk en krijgt voorlopig een uitkering toegewezen en die krijg je niet met zo'n hoge huur. Aangezien cliënte werkzaam is als zelfstandige, is zij, net als de meeste anderen in haar beroepsgroep, aangewezen op een huurwoning in de vrije sector. Een woning kopen is namelijk voor deze beroepsgroep tot op heden zo goed als onmogelijk. Dit heeft als gevolg dat ze voor haar driekamerwoning een maandelijkse huur betaald van €1350 excl. elektra. Ondanks dat cliënte verder aan alle voorwaarden voldoet, komt zij niet in aanmerking voor het uitstapplan. Hierdoor komt zij in de schulden, kan zij haar huur niet meer betalen en dreigt zij dakloos te worden. Vanuit P&G 292 werd bevestigd dat zij hier vaker mee te maken hebben.

Actie van Geisha:

Geisha had al eerder contact gehad over dit (toen dreigende probleem) met Mevr. van Drunen afd. Zorg gemeente Amsterdam. We hebben wederom met onze contacten van de afdeling zorg en prostitutie gesproken en met de beleidsadviseuse van Burgemeester van de Laan.

Het probleem wordt erkend. Momenteel wordt onderhandeld met randgemeenten over voor dit probleem vrijgemaakte woningen. Op die manier zullen minder sekswerkers buiten het uitstapplan vallen. Het is een goed begin en Geisha blijft hier bovenop zitten. Dit is een veel voorkomend probleem onder sekswerkers en bovenstaande cliënte is één van de velen.

C Casus 3

Dit is een casus die vaak voorkomt bij clubs, privéhuizen en escorts. Cliënte werkt bij een escortbureau. Zij geeft aan niet te kunnen werken i.v.m. ziekte. De eigenaar van het escortbureau geeft aan dat cliënte toch moet komen werken. Als zij dat niet doet, is zij haar werkplek kwijt.

Actie van Geisha:

Hier is niet echt actie tegen te ondernemen. Wij hebben dit probleem wel aangegeven bij de gemeente Amsterdam die via de APV (waarin exploitanten met een duidelijk bedrijfsplan en regels moeten komen) hoopt en beweert dit soort praktijken voortaan uit te kunnen sluiten.